

Aleg. 116.

Sprawozdanie

Wydziału krajowego o krajowej szkole gospodarstwa lasowego
we Lwowie za rok 1892.

Wysoki Sejmie!

O reorganizacji krajowej szkoły gospodarstwa lasowego, uskutecznionej w myśl uchwał Wysokiego Sejmu i uwag Sejmowej komisji gospodarstwa krajowego, tudzież wniosków specjalnej komisji do ułożenia planu reorganizacji przez Wydział krajowy powołanej, przedłożył Wydział krajowy już na poprzednich sesjach wyczerpujące sprawozdanie.

Reorganizację tę, przedstawioną szczegółowo w ostatnim sprawozdaniu Wydziału krajowego z dnia 9 lutego 1892 LW.. 7634 zatwierdziło c. k. Ministerstwo w całości reskryptem z dnia 13. października 1892 l. 11185.

Na podstawie tego nowego planu organizacji zaliczyło też c. k. Ministerstwo obrony krajowej, reskryptem z dnia 2 listopada 1892 L. $\frac{20.598}{4.621}$ II a), krajową szkołę gospodarstwa lasowego we Lwowie do rzędu tych nielicznych szkół publicznych zawodowych (w Liebwerdzie, Taborze i Dublanach) wymienionych w dodatku II. b do §. 64 ustępu 5. rozporządzenia z dnia 15. kwietnia 1889 (R. G. B. Nr. 45), którym przysługują szczególne ulgi (Begünstigungen) co do uzyskania prawa do służby wojskowej jednorocznej.

O obecnym stanie szkoły, jej uczniach i postępach tychże ćwiczeniach praktycznych i wycieczkach, praktyce wakacyjnej uczniów roku II. i praktyce jednorocznej jej abiturientów zdaje sprawę Dyrekcya tejże w załączniku A.

Aleg. A.

Tutaj zaznacza wszakże Wydział krajowy, że spostrzeżenia jakie poczynione zostały w drugim roku od czasu wprowadzenia w życie nowej organizacji, utwierdziły Wydział krajowy w przekonaniu, wypowiedzianem w zeszłorocznym sprawozdaniu, że organizacja ta wyda zamierzony rezultat, mianowicie, że młodzież w tej szkole się kształcąca może osiąść nietylko gruntowną wiedzę fachową, ale zarazem i ten stopień znajomości jej zastosowania w życiu praktycznym, jaki w ogóle dać może szkoła, — że jednym słowem w szkole tej mogą się kształcić zdolni leśniczowie, jakich kraj potrzebuje.

Przyczynić się może do tego — i przyczynia już teraz w znacznej mierze — praktyka jednoroczna aburientów, stypendystów kraj. szkoły gospodarstwa lasowego, w należycie urządzonej i administrowanych lasach. Wyznaczone jednakże przez Wysoki Sejm na ten cel fundusze są za szczupłe, — obdzielić nimi można zaledwie 4-ech uczniów, a to jest stanowczo niewystarczającym, wobec faktu, że prawie bez wyjątku wszyscy uczniowie kraj. szkoły leśniczej są ubodzy, własnych funduszków nie mają, a nie mogą uzyskać zasiłku, któ-

ryby im umożliwiał praktykować przynajmniej jeden rok tam, gdzieby wiedzę swoją w szkole nabytą mogli w kierunku praktycznym uzupełnić, muszą bezpośrednio po ukończeniu nauki w szkole przyjmować jakikolwiek nadarzający się obowiązek płatny, przy którego spełnieniu zazwyczaj nie mają sposobności poznać i nauczyć się zastosowania w praktyce swej wiedzy, którą też zamiast uzupełnić, często zapominają. Wydział krajowy przeto — działając w dobrze zrozumianym interesie gospodarstwa krajowego i szkoły — musi, przy przedłożeniu projektu budżetu krajowego na rok 1894, przyjść ponownie z wnioskiem o podwyższenie R. XV. poz. 206 wydatków tegoż budżetu.

Z przyjemnością też przyznać musi Wydział krajowy znaczną część zasługi, iż szkoła gospodarstwa lasowego we Lwowie, w jej nowym ustroju, pomyślnie rozwijać się zaczyna, nauczycielom tej szkoły, którzy według sił i możliwości starają się wykonywać swoje obowiązki nauczycielskie w duchu nową organizacją nakreślonym. — Pomimo bowiem, iż każdy z nich więcej ma godzin wykładowych teraz niż przed reorganizacją, zajmują się z chęcią przepisany nowym planem demonstracjami i ćwiczeniami, przy których wykłady swoje uczniom uzupełniają i wyjaśniają; — odbywają też z uczniami liczne wycieczki naukowe, na których mają sposobność zwrócić ich uwagę na stronę praktyczną ich przyszłego zawodu.

Z inicjatywy też profesorów fachowych zaprowadzone zostały w roku 1892 wypracowania pisemne uczniów z nauki urządzania i taksacji lasów, do czego służą im daty przez nich samych na wycieczkach pod kierunkiem profesorów zbierane.

Podjęmowanie przez profesorów fachowych pewnych czynności po za obrębem szkoły, ale leżących w zakresie zawodu, do którego młodzież w szkole przysposabiają, daje im możliwość pozostawania w bliższym kontakcie z praktycznym życiem zawodowym i lepszego zapoznawania się z rzeczywistymi potrzebami kraju. — To też Wydział krajowy ułatwia profesorom szkoły gospodarstwa lasowego zajmowanie się podobnymi czynnościami. — W roku ubiegłym brał udział prof. Tyniecki w kongresie rolniczym w Wiedniu i w czynnościach komisji lustracyjnej lasów miejskich, — adjunkt Lipiński kończył lustrację zalesienia wydym piaskowych i brał udział w czynnościach komisji organizacyjnej i lustracyjnej lasów miejskich, — Profesora Tynieckiego i adjunkta Błockiego wysłał Wydział krajowy do zbadania szkód przez „Mniszkę brudnicę“ w lasach wyrządzoną, — a prof. Demianowski zajęty był podczas feryj szkolnych organizacją i kontrolą lasów prywatnych.

Dyrektorem szkoły zamianował Wydział krajowy (do LW. 36.881/92), na wniosek kuratorji — i po zasięgnięciu opinii krajowej komisji rolniczej — profesora Władysława Tynieckiego, który po spensjonowaniu p. H. Strzeleckiego obowiązki dyrektora przeszło rok sprawował. Zastępstwo zaś profesora fachowego (tj. do wykładu nauk jaki p. H. Strzelecki wykładał) porucił Wydział krajowy adjuntowi Bronisławowi Lipińskiemu, którego po dwuletniej służbie prowizorycznej, na wniosek kuratorji szkoły zgodny z opinią kraj. komisji rolniczej, na zajmowanej przez niego posadzie stabilizował (LW. 48.161/92).

Obydwie te nominacje zatwierdziło c. k. Ministerstwo rolnictwa, reskrytem z dnia 17-go grudnia 1892 l. 21.210.

Reszta członków grona nauczycieli stałych (profesorów i adjunktów etatowych) i pomocniczych (docentów), wykazanych w zeszłorocznym sprawozdaniu Wydziału krajowego, Wysokiemu Sejmowi przedłożonem, pozostała bez zmiany.

Opróżnioną po profesorze Tynieckim posadę profesora fachowego, a ewentualnie posadę nauczyciela-adjunkta, która przy tej sposobności opróżnioną być może, zamierza Wydział krajowy w jak najkrótszym czasie odpowiednio obsadzić.

Odpowiednie jednakże obsadzenie posad nauczycielskich w szkole gospodarstwa lasowego we Lwowie takimi nauczycielami, którzyby posiadali i ukończone studia teoretyczne, uzdalniające do ciągłego postępowania wraz z rozwojem wiedzy zawodowej, i praktykę dostateczną, niezbędną, ażeby praca nauczycielska mogła przynieść rzeczywisty pożytek w szkole, — w której obok szerszego zakresu wiedzy fachowej, kierunek praktyczny utrzymany być musi, — natrafia na poważne trudności. — Trudności te leżą przedewszystkiem w tem, że każdy, posiadający taką jak powyżej wspomniana kwalifikację, jest bardzo poszukiwany do służby państwowej, przy której w bardzo krótkim czasie otrzymuje stanowisko, dające mu nierównie lepsze utrzymanie, aniżeli posada profesora kraj. szkoły leśniczej, — nie licząc już możliwości znacznego nieraz awansu, jakiego na posadzie profesora wcale nie ma.

Wynagrodzenie, jakie pobierają nauczyciele krajowej szkoły gospodarstwa lasowego we Lwowie, mającej kształcić samoistnych gospodarzy leśniczych, jest nietylko w ogóle za niskie, ażeby mogło przyciągnąć ludzi inteligentnych i należycie fachowo wykształconych, a tem samem mających pewne widoki powodzenia w służbie państwowej, ale jest ono niższe od wynagrodzenia nauczycieli kraj. wyższej szkoły rolniczej w Dublinach, od których nie wymaga się wyższej kwalifikacji naukowej jak od nauczycieli fachowych szkoły leśniczej, a nawet jest ono niższe aniżeli nauczycieli fachowych kraj. szkoły rolniczej w Czernichowie, którzy wymaganą od nich kwalifikację nauczycielską nierównie łatwiej i w krótszym czasie osiągnąć mogą.

I tak: W szkole rolniczej w Czernichowie pobiera nauczyciel fachowy: płacy stałej etatowej rocznie 1.300 złr., dodatek aktywalny w kwocie 140 zł. razem przeto *1.440 zł. gotówką i wolne pomieszkanie*, wraz z ogródkiem warzywnym; używa też prawa podwyższenia tej płacy dodatkami pięcioletnimi w wysokości 200 zł. każdy; — Nauczyciel zaś do nauk zasadniczych i pomocniczych 1240 złr. rocznej płacy i wolne pomieszkanie. — W krajowej szkole gospodarstwa lasowego we Lwowie (gdzie wszystkie wiktuały są przynajmniej o 30% droższe, niżeli na prowincyi), pobiera tylko jeden nauczyciel fachowy płacę roczną w kwocie 1.300 zł. i dodatek aktywalny 240 zł. razem przeto *1.540 zł. rocznie bez pomieszkania i ogrodu*, — drugi zaś nauczyciel fachowy pobiera tylko 1000 zł. rocznej płacy i 200 zł. dodatku aktywalnego, to jest nawet gotówką mniej, niżeli nauczyciel pomocniczy (zwany dawniej adjunktem) w szkole Czernichowskiej, a nie ma wcale pomieszkania, które ten ostatni ma w zakładzie darmo! — Biorąc przeto na uwagę, że pomieszkania we Lwowie są bardzo drogie, gdyż za pomieszkanie składające się z trzech pokoiów i kuchni (jakiego profesor koniecznie potrzebuje) co najmniej 400 zł. dalej od miasta, a przynajmniej 500 zł. w mieście, zapłacić musi, — pozostaje profesorowi fachowemu z całej jego płacy wraz z dodatkiem aktywalnym, po zapłaceniu najmu pomieszkania (wynoszącego w przecięciu 450 zł.) tylko $(1540 - 500) = 1.040$ zł. a względnie $(1.200 - 400) = 800$ zł., — to jest: *przynajmniej o 400 do 500 zł. mniej, niż nauczycielom równorzędnym szkoły średniej rolniczej w Czernichowie!*

Dodać tu należy, że nauczyciele etatowi kraj. szkoły gospodarstwa lasowego we Lwowie, są obecnie (tj. od czasu reorganizacji tej szkoły) służbą nauczycielską prawie dwa razy więcej zajęci, niż poprzednio, a na każdy wypadek znacznie więcej, niż równorzędni nauczyciele szkoły Czernichowskiej; — wskutek czego też i możność polepszenia ich bytu pracą pozaobowiązkową jest bardzo ograniczoną.

Następujące daty dają obraz zatrudnienia służbowego nauczycieli etat. szkoły leśniczej.

Dyrektor Wł. Tyniecki, oprócz czynności biurowych i administracyjnych, ma wykładów tygodniowo 5 do 7 (w przecięciu 6) godzin, a nadto zajęte ma 3 popołudnia demonstracjami i ćwiczeniami praktycznymi w muzeach i ogrodach szkolnych.

Profesor Z. Demianowski, ma tygodniowo 12 godzin wykładów i 4 popołudniu zajęte ćwiczeniami praktycznymi, oprócz rysunków.

Profesor-adjunkt Br. Lipiński ma w przecięciu 10 godzin wykładów i 3 popołudnia ćwiczeń tygodniowo, — a Profesor-adjunkt Br. Błocki, który przed reorganizacją nie wykładał, ma obecnie 11 wykładów i 3 popołudnia ćwiczeń i praktyki.

Oprócz tego każdy z powyż wymienionych nauczycieli odbywa w jednym dniu w tygodniu, mianowicie w sobotę wycieczki obowiązkowe z uczniami do pobliskich lasów. — Tak więc każdy z wyżej wymienionych nauczycieli, z wyjątkiem dyrektora, zatrudnionego, jak powyżej zaznaczono, przeważnie kierownictwem szkoły, zajęty jest co najmniej 26 do 30-to godzinną pracą nauczycielską w tygodniu.

Ażeby przeto można było brakujące siły nauczycielskie dla szkoły leśniczej łatwiej pozyskać i tym nauczycielom którzy są już przy szkole czynni, odpowiedni byt zapewnić, a przez to do szkoły ich przywiązać — i do wydatnej pracy zachęcić, uznał Wydział krajowy, zgodnie z opinią kuratoryi, konieczną potrzebę uregulowania płac nauczycieli szkoły gospodarstwa lasowego we Lwowie, celem polepszenia ich bytu.

Mając zaś zawsze na oku możliwą oszczędność w wydatkach, projektuje Wydział krajowy następującą regulację, a względnie podwyższenie płac nauczycieli etatowych:

Dyrektor, a zarazem profesor fachowy, z płacą dotychczasową w kw. 2.000 zł. z dodatkiem aktywalnym (a właściwie na pomieszkanie) 480 zł. rocznie, — zamiast dodatku dotychczasowego wynoszącego 360 zł., czyli o 120 zł. więcej niż dotychczas.

Obydwaj profesorowie fachowi po 1.300 zł. płacy rocznej i 400 zł. dodatku na pomieszkanie (aktywalnego) nie wchodzącego w rachunek przy wymiarze emerytury, — razem przeto po 1.700 zł. rocznie, czyli o 160 zł., a względnie 500 zł. więcej niż dotychczas;

Dwaj nauczyciele — adjunkei do nauk matematycznych i przyrodniczych, po 1000 zł. i 300 zł. dodatku na pomieszkanie (aktywalnego), czyli o 340 zł. więcej, niż dotychczas, z zastrzeżeniem, że adjunkei ci fachowe studia leśnicze posiadać będą.

Ażeby zaś czemś przynajmniej zastąpić awans, przy szkole gospodarstwa lasowego we Lwowie prawie niemożliwy, jak to już poprzednio nadmienionem zostało, — proponuje Wydział krajowy ustanowić w miejsce dotychczasowych trzech dodatków pięcioletnich, takichże dodatków pięcioletnich pięć, dla obu powyż wymienionych kategorii nauczycieli, mianowicie: dla Dyrektora i dwóch nauczycieli fachowych pięć dodatków po 200 zł. każdy, a dla nauczycieli adjunktów pięć dodatków po 150 zł. w. a.

Wydział krajowy wypowiada przekonanie, że Wysoki Sejm, uznając słuszność powodów, jakie Wydział krajowy do postawienia powyższego wniosku skłoniły, jak niemniej uwzględniając i tę okoliczność, że obciążenie budżetu krajowego spowodowane, powyższą regulacją płac, jest nie znaczne, zechce łaskawie regulację tą uchwalić.

Zastanawiając się nad organizacją jaką w szkole leśniczej nadać należy, ażeby odpowiadała potrzebom kraju, uznał Wydział krajowy, że eksploatacja lasów (użytkowanie z lasu) i w związku z tem zostające urządzenie gospodarstwa lasowego są tymi w naszych stosunkach najważniejszymi — a u nas najmniej znanymi — działami nauki leśniczej, które jak najrychlej do należnego im poziomu podnieść należy. — Pomimo bowiem najlepszego i najenergiczniejszego nieraz zarządu, lasy nasze — na pozór według wszelkich zasad urządzone — nie dają takich dochodów, jakieby dawać mogły i powinny, gdyby przy ich urządzeniu a następnie i ex-

ploatacyi uwzględniane były ekonomiczne stosunki handlowe, przedewszystkiem stosunki handlu exportowego. — Niestety do wyjątków należą ci gospodarze lesni, którzy wiedzą gdzie i jakiego rodzaju wyroby drzewa lub drzewo wyrobowe czy budulcowe są poszukiwane i najlepszy zbytu mają — i jak pozyskaniem produktów lesnych kierować, ażeby ze zbytu tego korzystać.

Wydział krajowy postanowił przeto, po zasięgnięciu opinii krajowej komisji dla spraw rolniczych, wysłać jednego z młodszych nauczycieli szkoły lesniczej za granicę, mianowicie: do Szwecyi i Francyi, a ewentualnie i do Saxonii, ażeby tam poznał dokładnie racjonalny sposób eksploatacyi lasów (wyrób różnego rodzaju materiału drzewnego mającego obszerny zbytu w handlu światowym), zapoznał się ze stosunkami handlowymi drzewa, a w końcu poznał także nowsze systemy zarządzania lasów i utrzymania ich wydajności — odstępujące już od rozpowszechnianych w Środkowej Europie systemów szkoły niemieckiej, które, według zdania poważnych rzeczoznawców (książę Szwarzenberg i inni), niepowetowane szkody gospodarstwu krajowemu przyniosły.

Po powrocie z tej wycieczki naukowej, której plan ułożył Wydział krajowy w porozumieniu z Dyrekcją szkoły i jej kuratoryą, a która na rok jeden jest obliczoną, będzie mógł nauczyciel korzystniej niż dotychczas pracować w szkole naszej nad usunięciem powyżej wskazanych braków gospodarstwa lasowego w naszym kraju.

Najodpowiedniejszym do wspomnianej wysyłki za granicę uznał Wydział krajowy, zgodnie z Dyrekcją i kuratoryą szkoły, p. Bronisława Lipińskiego, który po ustąpieniu p. Strzeleckiego wykłada z nauki urządzenia i użytkowania lasów objął.

Pan Lipiński wyjechać miał w podróż naukową już z początkiem kwietnia br. — trudność jednakże pozyskania odpowiedniego zastępcy na czas nieobecności p. Lipińskiego, zmusiło Wydział krajowy do odroczenia wyjazdu jego aż do końca roku szkolnego 1892/93; — wtedy bowiem będzie mógł powołać na zastępcę do nauk przez pana Lipińskiego wykładanych, jednego z uczniów akademii lesniczej w Wiedniu, który właśnie studia swe ukończył i egzamin dyplomowy składa.

Koszta wysyłki p. Lipińskiego zamierza Wydział krajowy pokryć z oszczędności w R. I. poz. 2. budżetu szkoły, spowodowanej tem, że — jak powyżej wspomniano — w skutek zamianowania Dyrektorem p. Tynieckiego, posiada jednego profesora fachowego, którego p. Lipiński zastępuje, obsadzoną jeszcze nie jest.

Ogród „na Szumanówce“ oddany do użytku kraj. Szkoły gospodarstwa lasowego na cele praktycznej nauki zakładania szkółek drzew i prowadzenia kultur leśnych, nie mógł być na ten cel należycie zużytkowany, a to w skutek odmówienia przez Wysoki Sejm zażądanych przez Wydział krajowy na ogród ten kredytów — i stworzonej przez to niemożności dopełnienia warunków, jakie Wydział krajowy w sprawozdaniu swem za rok 1891 (Lw. 7.654/92) za konieczne wskazał, ażeby ogród wspomniany mógł celowi swemu odpowiedzieć. — Brak bowiem zamknięcia od części wydzierzawionej przez szkołę Weterynaryi Towarzystwu ogrodniczemu i brak pomieszkania dla stałego dozorcey, któryby strzegł od szkód wszelkich, a przedewszystkiem rozkradania parkanów i szepców, a nawet wycinania drzew większych, jest przyczyną, że prace około założenia ogrodu szkolnego z wielkim trudem przez profesorów szkoły podjęte, w znaczniejszej części w roku 1892 zmarniały.

Wydział krajowy widział się przeto zmuszony zaniechać dalszych prac około założenia „na Szumanówce“ tak potrzebnego dla szkoły lesniczej środka nauki praktycznej — i poczynił starania, ażeby przez sprzedaż ogrodu na Szumanówce uzyskać fundusze na nabycie innego, bliżej szkoły i w korzystniejszych warunkach położonego gruntu na cele szkoły.

Sprzedaż jednakże ogrodu tego wtedy tylko mogłaby być skuteczną, gdyby do niego przyłączoną została część północna, około 2-morgowa, do użytku szkoły Wetery-

naryi oddana, a przez tę szkołę nigdy nieużytkowana, jej wcale niepotrzebna i dlatego zawsze (obecnie Towarzystwu ogrodniczemu) wydzierzawiana. — Wtedy bowiem dałoby się przez utworzenie nowych ulic przecinających „Szumanówkę“, a idących od ulicy Piekarskiej do Kochanowskiego, przeprowadzić parcelację całego około 7 *morg.* powierzchni obejmującego gruntu — i dwu a nawet trzykrotnie wyższą uzyskać cenę, niżeli teraz.

Wydział krajowy odniósł się przeto (pod dniem 3. grudnia 1892 Lw. 55.221) do C. k. Prezydium Namiestnictwa z prośbą, ażeby, w uwzględnieniu znacznych ofiar jakie kraj na założenie Szkoły weterynaryi poniósł i na jej utrzymanie ponosi, jak niemniej w uwzględnieniu i tej okoliczności, że wspomniana część ogrodu, Towarzystwu ogrodniczemu wydzierzawiana, szkole weterynaryi nie jest potrzebną, ani też najmniejszego pożytku jej nie daje, (gdyż utrzymanie parkanów znacznie więcej kosztuje niżeli czynsz jaki Towarzystwo ogrodnicze opłaca), zechciało zarządzić zwrot funduszowi krajowemu w mowie będącego gruntu.

Wydział krajowy nie otrzymał jeszcze wprawdzie odpowiedzi na powyższe przedstawienie, ma jednakże przekonanie, że C. k. Prezydium Namiestnictwa do pomyślnego załatwienia sprawy wszelkich starań dołoży. Wydział krajowy nie sądzi bowiem, ażeby zwrot tego kawałka gruntu, który nie przeszedł na własność skarbu państwa, a tylko na mocy uchwały Wysokiego Sejmu z dnia 20. maja 1875 szkole weterynaryi do użytku oddany został — a nie jest przez nią użytkowany — mogło natrafić na trudności, tem bardziej, że jest z tem połączony interes krajowej szkoły lesniczej, na której rozwoju zarówno krajowi jak i c. k. Rządowi zależy.

Na podstawie wywodów zawartych w powyższem sprawozdaniu Wydział krajowy wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego o krajowej Szkole gospodarstwa lasowego za rok 1892.

2. Sejm uchwała następujący nowy etat płac nauczycieli stałych krajowej szkoły gospodarstwa lasowego we Lwowie, uchylając tem samem etat dotychczasowy:

a) Dyrektor, a zarazem profesor fachowy: płacy stałej 2.000 zł. (4.000 koron austr.) i dodatek aktywalny (na pomieszkanie) w kwocie 480 zł. (960 koron) rocznie, — tudzież pięć dodatków pięcioletnich po 200 zł. (400 koron) każdy.

b) Dwaj profesorowie do nauki zawodowej lesniczej: po 1.300 zł. (2.600 koron) płacy stałej i 400 zł. (800 koron) rocznie dodatku aktywalnego (na pomieszkanie), tudzież po pięć dodatków pięcioletnich po 200 zł. (400 koron) każdy.

c) Dwaj nauczyciele — adjunkei: po 1000 zł. (2.000 koron) płacy stałej i 300 zł. (600 koron) dodatku aktywalnego (na pomieszkanie), tudzież po pięć dodatków pięcioletnich po 150 zł. (300 koron) każdy.

3. Sejm upoważnia Wydział krajowy do sprzedania ogrodu na „Szumanówce“ i nabycia natomiast innego korzystniej położonego gruntu, któryby mógł na cele szkoły lasowej być użytym.

Z Rady Wydziału krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem krakowskiem.

Lwów dnia 21. kwietnia 1893.

Marszałek krajowy:

Sanguszko m. p.

Sprawozdawca.

Romanowicz

Członek Wydziału krajowego.

Sprawozdanie

Dyrekeji krajowej szkoły gospodarstwa lasowego we Lwowie
za rok szkolny 1891|92.

Celem krajowej szkoły gospodarstwa lasowego we Lwowie (*szkoły samoistnych gospodarzy leśnych*) jest: kształcenie teoretyczne, a o ile to w szkole jest w ogóle możliwem także praktyczne, młodzieży przysposabiającej się do zawodu leśniczego na samoistnych gospodarzy leśnych.

Nauki w krajowej szkole gospodarstwa lasowego wykładane są następujące:

I. Nauki zawodowe główne:

Encyklopedia leśnicza, jako wstęp do nauki leśnictwa (Propädeutyka).
Uprawa i pielęgnowanie lasu.
Ochrona lasu.
Użytkowanie lasu.
Wymiar drzew i drzewostanów.
Oszacowanie wartości lasu.
Urządzenie gospodarstwa lasowego.
Administracja leśna i rachunkowość.
Łowiectwo i rybactwo.
Inżynieria leśnicza (geodezyja, budownictwo, regulacja i zabudowanie dzikich potoków, melioracje leśne).

II. Nauki podstawowe i pomocnicze:

Język polski i niemiecki.
Geografia fizyczna i polityczna.
Matematyka ogólna i zastosowana.
Fizyka experimentalna.
Meteorologia i klimatologia.
Chemia ogólna.
Technologia leśna.
Geometria wykreślna.
Mechanika ogólna i zastosowana.
Rysunki.

Mineralogia i geologia.
 Geognoza i pedologia (ziemioznawstwo).
 Botanika ogólna i szczegółowa leśnicza.
 Zoologia ogólna i szczegółowa leśnicza.
 Ekonomia społeczna.
 Statystyka leśnicza.
 Ustawodawstwo.
 Encyklopedia rolnictwa.

Wykłady odbywają się z wyjątkiem soboty przeznaczonej na wycieczki, codziennie w godzinach przedpołudniowych.

Demonstracje i ćwiczenia praktyczne, tudzież konwersatorya z leśnictwa, a w końcu i nauka rysunków, odbywają się w regule o godzinach popołudniowych.

Trwanie nauk. Nauka teoretyczna i praktyczna w krajowej szkole gospodarstwa lasowego rozłożoną jest na lat trzy, w ten sposób, że na roku pierwszym wykładane są nauki podstawowe, na następujących zaś dwóch latach nauki zawodowe leśnicze główne, tudzież pomocnicze. Rozkład ten nauk umożliwia przyjmowanie bezpośrednio na drugi rok nauki takich kandydatów, którzy szkołę średnią ogólną z egzaminem dojrzałości ukończyli i posiadają już dostateczne przygotowanie z nauk podstawowych, ażeby cały kurs nauki zawodowej w dwóch latach ukończyć.

Egzamina w krajowej szkole gospodarstwa lasowego we Lwowie są: 1. półroczne promocyjne, które każdy uczeń składać jest obowiązany w terminie oznaczonym; i 2. końcowe ogólne (przed osobną komisją egzaminacyjną) z całości nauk zawodowych głównych, po których złożeniu otrzymać może uczeń dopiero: „świadectwo ukończenia nauk“.

Warunki przyjęcia uczniów są następujące:

A. Na rok pierwszy nauki:

- 1) ukończenie 17. roku życia;
- 2) ukończenie z dobrym postępem 6. klas gimnazyalnych lub szkoły realnej,
- 3) wykazanie się odbyciem przynajmniej jednorocznej praktyki w leśnictwie pod kierunkiem egzaminowanego gospodarza leśnego.
- 4) kandydaci, którzy nie posiadają studyów pod 2. wymienionych, mogą być przyjęci na podstawie egzaminu wstępnego, jeżeli przynajmniej 4. klasę gimnazyalną lub szkoły realnej ukończyli.

B. Na rok drugi nauki, przyjęci być mogą kandydaci, którzy czyniąc zadość warunkom pod A. 1 do 3 wymienionym, wykażą nadto, że szkołę średnią ogólną z egzaminem dojrzałości ukończyli, a w terminie przez Dyрекcyę naznaczonym złożą egzamin wstępny z nauk przyrodniczych, w zakresie na pierwszym roku nauki w kraj. szkole gospodarstwa lasowego wykładanym.

Tak kandydaci na rok I. jak i na rok II. nauki, muszą udowodnić, że są zupełnie i fizycznie dobrze rozwinięci.

Grono nauczycielskie i wykładane przez nie przedmioty w roku szkolnym 1891/92.

A) Nauczycieli stali:

- 1) Prof. Władysław Tyniecki pełniący obowiązki Dyrektora szkoły: Encyklopedia leśnicza (Propädeutika) i literatura leśnictwa. — Hodowla i pielęgnowanie lasu. — Mineralogia i geologia. — Pedologia (gruntoznawstwo).

- 2) Prof. Zygmunt Demianowski: Administracja leśnicza. — Szacowanie wartości lasu. — Łowiectwo. — Matematyka zastosowana. — Geodezya.
- 3) Prof. adjunkt Bronisław Lipiński: Urządzenie gospodarstwa lasowego. — Wymiar drzew i drzewostanów. — Użytkowanie lasu. Rachunkowość. — Zabudowanie dzikich potoków.
- 4) Prof. adjunkt Bronisław Błocki: Botanika ogólna i leśnicza. — Zoologia ogólna i leśnicza. — Meteorologia i klimatologia. — Ochrona lasu.
- 5) Jedna posada Profesora fachowego nicobsadzona.

B) Docenci:

- 1) Marcei Białobrzeski: Język polski i niemiecki. — Geografia fizyczna i polityczna.
- 2) Dr. Władysław Zajęczkowski: Matematyka.
- 3) Dr. Placyd Dziwiński: Geometria wykreślna.
- 4) Dr. Zdzisław Stanecki: Fizyka eksperymentalna.
- 5) Jan Franke: Mechanika ogólna i zastosowana.
- 6) Dr. Bronisław Radziszewski: Chemia ogólna.
- 7) Dr. Bronisław Pawlewski: Technologia.
- 8) Dr. Władysław Ostrożyński: Ustawodawstwo.
- 9) Zygmunt Strusiewicz: Encyklopedia rolnictwa.

Środki naukowe.

Biblioteka szkolna: Po wpisaniu do katalogu wszystkich dzieł oddanych przez p. H. Strzeleckiego, tudzież dzieł nabytych przez dokupno i z darów, zwiększyła się biblioteka kraj. szkoły gosp. lasowego do 1882 dzieł, łącznie z czasopismami z ostatnich dwóch lat. Czasopiśma dawniejsze nie są jeszcze uporządkowane.

Część funduszu na bibliotekę przeznaczoną, użytą została w roku 1891/92 na oprawę książek, częściej używanych.

Katalog kartkowy obecadłowy i przedmiotowy prowadził jak dawniej prof. Tyniecki.

Czytelnia osobnej dla uczniów niema z powodu braku na to miejsca w budynku szkolnym. Uczniowie korzystali jednakże z dzieł i czasopism przez Dyrekcyę do czytania zalecanych.

Zbiory botaniczne składające się z modeli Brendla i z zielnika ogólnego, jakoteż zbioru nasion i okazów patologicznych pomnożone zostały okazami roślin dla Galicyi nowych, zebranych i darowanych szkole przez p. Błockiego, który też sporządził inwentarz zielnika. Zbiór nasion i zbiór okazów patologicznych został po części odnowiony.

Zbiory zoologiczne pomnożone zostały zakupnem owadów i modeli z masy papierowej od Frica z Pragi.

Zbiory mineralogiczne powiększone zostały ładnymi okazami skał trachytowych z północnych Węgier i skał z zachodniej Galicyi. Zakupiono też pudełeczka metalowe na pomieszczenie minerałów i skał w szafach.

Zbiór narzędzi do hodowli lasu pomnożony został przykupionymi modelami narzędzi do uprawy lasu, używanych w Krzeszowicach, mianowicie: wózka do rozwożenia ziemi kulturnej, grabi szerokozębowych i motyczki (capek), jakoteż siewnikiem szufladkowym konstrukcyi lasomistrza Roth z Königgrätz.

Zbiór instrumentów do Geodezyi i zbiór instrumentów do mierzenia drzew i drzewostanów pomnożony został bardzo znacznymi nabytkami, mianowicie zakupiono z instrumentów do mierzenia grubości i wysokości drzew: kłupę Friedricha poprawioną

przez Bochmerlego, klupy Heidlera i Reussa, lunetę Weise'go, instrumenta Bosego, Saulaville'a Abney'a, Matthes'a, Klaussnera i dendrometr Wineklera, razem 10 instrumentów.

Modele budowli wodnych zostały odnowione i poprawione.

Ogród botaniczny przy szkole obejmuje 659 gatunków drzew i krzewów, nie licząc gatunków w tym roku posianych. Między tymi ostatnimi są wprawdzie gatunki już w ogrodzie reprezentowane, ale zasiewy coroczne są niezbędne dla praktyki i dla doświadczeń, zresztą dla dopełnienia zawsze zdarzających się ubytków czy to w skutek wypadku czy zużycia.

Rozwój okazów drzew i krzewów w ogrodzie szkolnym jest tak pomyślny, że wskutek tego ogród ten staje się coraz bardziej ciasnym i niewystarczającym na pomieszczenie koniecznie potrzebnego do nauki Arboretum. Rozszerzenie jednakże ogrodu tego, przez dokupno gruntów sąsiednich, jak to Wysoki Wydział krajowy uczynić zamierzał, okazało się niemożliwe, w skutek nader wysokich cen jakie za grunta te (jako budowlane) w ostatnich latach żądano i uzyskano.

Ogród na „Szumanówce“ do użytku szkoły przed dwoma laty oddany, użyty był do ćwiczeń praktycznych przy zakładaniu i pielęgnowaniu szkółek drzew leśnych, tudzież kultury wikliny koszykarskiej. Założone tam szkółki uległy wszakże w znacznej części zniszczeniu, a to tak wskutek posuchy, która na lichym opoczystym gruncie, pomimo podlewania grządek, wielkie szkody wyrządziła, jak i wskutek niemożności należytego i ciągłego dozoru (stróża stałego przy ogrodzie mieszkającego) i braku dobrego zamknięcia ogrodu. Dyrekeya, z polecenia Wysokiego Wydziału krajowego czyni poszukiwania ażeby można był grunt odpowiedni na ogród leśniejszy w okolicy parku Stryjskiego, a więc w pobliżu szkoły nabyć.

Frekwencya uczniów i egzamina.

Na rok szkolny 1891/92 zgłosiło się 33 kandydatów, z których przyjęto na rok I-szy 22-óch, mianowicie:

a) bez egzaminu wstępnego:

1. Caczew Frifon (ur. 1870, ukończył szkołę rolniczą w Ruszczuku).
2. Chrzanowski Bronisław (ur. 1873, ukończył VI. klasę gimnazjalną).
3. Kukuczka Józef (ur. 1870, ukończył VI. klasę gimnazjalną).
4. Popów Iwan (ur. 1872, ukończył szkołę rolniczą w Ruszczuku).
5. Szule Kazimierz (ur. 1872, ukończył VI. klasę gimnazjalną).
6. Barbaszewski Włodzimierz (ur. 1872, ukończył IV. klasę gimnazjalną).
7. Bobrowski Tadeusz (ur. 1873, ukończył V. klasę realną).
8. Bodakowski Tadeusz (ur. 1873, ukończył IV. klasę realną).
9. Borkowski Mieczysław (ur. 1874, ukończył IV. klasę gimnazjalną).
10. Borzęcki Jan (ur. 1872, ukończył IV. klasę gimnazjalną).
11. Capiński Ignacy (ur. 1874, ukończył IV. klasę gimnazjalną).
12. Derżko Joachim (ur. 1870, ukończył IV. klasę gimnazjalną).
13. Horoszewicz Władysław (ur. 1872, ukończył IV. klasę gimnazjalną).
14. Krygowski Teofil (ur. 1863, ukończył IV. klasę realną).
15. Pająk Władysław (ur. 1870, ukończył IV. klasę realną).
16. Piotrowski Tadeusz (ur. 1874, ukończył IV. klasę realną).
17. Przybyłowski Stanisław (ur. 1873, ukończył IV. klasę gimnazjalną).
18. Reichard Franciszek (ur. 1866).
19. Signio Hippolit (ur. 1874, ukończył IV. klasę gimnazjalną).
20. Szczur Wilhelm (ur. 1871, ukończył IV. klasę gimnazjalną).
21. Tascher Józef (ur. 1873, ukończył IV. klasę gimnazjalną).

c) Przyjęty wyjątkowo jako uczeń nadzwyczajny :

22. Mazur Jan (ur. 1868, VIII. klas. szkoły wydziałowej, zdał wstępny egzamin do V. klasy realnej w Jarosławiu).

d) Nie zdali egzaminu wstępnego: 7-miu kandydatów.

e) Niedopuszczono do egzaminu wstępnego: 4 kandydatów.

Na roku IIgim było uczniów 10, z tych przeszło 9 z roku pierwszego na drugi, jeden zaś przyjęty został wprost na rok IIgi, mianowicie: Olszewski Aleksander na podstawie ukończonych studyów na oddziale farmaceutycznym Uniwersytetu w Warszawie, a to :

1. Batycki Kazimierz.
2. Bernaluk Antoni.
3. Bielski Wincenty.
4. Chołoniewski Tomasz.
5. Dembiński Czesław.
6. Kolowski Iwan (Bułgar).
7. Lipski Konstanty.
8. Weigel Zdzisław.
9. Zajków Gabriel (Bułgar).
10. Olszewski Aleksander.

Na roku IIIim było uczniów 6-ciu mianowicie :

1. Bzowski Aleksander.
2. Kobylański Stanisław.
3. Neudeck Adolf.
4. Panajohoff Stefan (Bułgar).
5. Repka Ludwik.
6. Schmidt Teodor.

Stan uczniów na początku roku szkolnego 1891/92 był więc następujący :

Na I. roku	.	.	.	22
" II. "	.	.	.	10
" III. "	.	.	.	6
razem				38-miu.

Stan ten zmienił się jednak już na początku drugiego półrocza, w skutek ubytku pięciu uczniów, mianowicie :

Z roku I. ubyli :

Borkowski Mieczysław, Capiński Ignacy, Horoszewicz Władysław i Przybyłowski Stanisław.

Z roku IIgo ubył; Lipski Konstanty.

Z końcem roku szkolnego 1891/92 było więc uczniów :

na I. roku	.	.	.	18
" II. "	.	.	.	9
" III. "	.	.	.	6
razem				<u>33.</u>

Wynik egzaminu z drugiego półrocza był następujący :

Rok I. Do egzaminu przystępowało 17 uczniów, z tych otrzymało postęp na rok drugi: uczniów 12; nie otrzymało zaś promocji na rok drugi 3 uczniów.

Jan Mazur jako uczeń nadzwyczajny do egzaminu nie przystępował.

Rok II. Do egzaminu przystępowało 9 uczniów, z tych otrzymało przejście na rok III. uczniów 7; nie otrzymało zaś promocyi uczniów dwóch, którym Wysoki Wydział krajowy pozwolił nauki roku II-go powtarzać.

Rok III. Do egzaminu przystąpiło uczniów 6-ciu i ci złożyli egzamin z dobrym postępem wszyscy.

Do egzaminu końcowego głównego (z całości nauk wykładanych) przystąpiło pięciu uczniów, z tych uzyskali: Adolf Neudeck, Teodor Schmidt i Stefan Panajotoff stopień dobry, zaś Stanisław Kobylański i Aleksander Bzowski ze stopniem dostatecznym.

Ukończyło przeto w roku 1891/92 cały trzechletni kurs nauk, z egzaminem końcowym: pięciu.

Wszystkie egzamina, tak półroczne jak egzamin końcowy ogólny były bardzo ściśle przeprowadzane, przy klasyfikacyi zaś uwzględniono praktykę międzykursową, praktyczne ćwiczenia, wypracowania i sprawozdania pisemne. W odpowiedziach na pytania z przedmiotów fachowych odczuwać się dawało lepsze zrozumienie przedmiotu, co jest niezawodnie skutkiem częstych wycieczek do lasów i ćwiczeń praktycznych, które zdaniem całego grona nauczycielskiego są nader dzielnym środkiem dydaktycznym, nie tylko urozmaicającym, a więc uprzyjemniającym ale i ułatwiającym naukę. Najważniejszą zaś korzyścią częstego zbliżania uczniów z praktyką leśnictwa jest, że uczeń wychodzący ze szkoły nie czuje się w lesie obcym i łatwiej wchodzi w tok praktycznego zawodowego zajęcia.

Nauka cała, teoretyczna i praktyczna, odbywała się ściśle podług planu przez Wysoki Wydział krajowy wprowadzonego i podług rozkładu godzin, na każde półroczcie przez Kolegium nauczycieli projektowanego, a przez Wydział krajowy zatwierdzonego.

Ćwiczenia praktyczne.

Stosownie do planu nauk i rozkładu godzin odbywały się w roku 1891/92 przed południem wykłady, po południu zaś były rysunki, ćwiczenia praktyczne w salach wykładowych i w ogrodach a w razie niepogody, zamiast tych ostatek, repetytorya i wyrabianie zadań pisemnych.

Przedmiotem ćwiczeń praktycznych było:

- a) Obznajamianie z narzędziami do hodowli i pielęgnowania lasu, z uprawą ziemi, z siewem, sadzeniem drzewek, z zakładaniem i pielęgnowaniem szkółek i t. p.
- b) Demonstracje z botaniki, zoologii i mineralogii i pedologii (poznawanie roślin, zwierząt szkodliwych, minerałów, skał, ocenianie ziemi i t. p.).
- c) Zapoznanie z narzędziami mierniczymi, wykonywanie czynności mierniczych, wypracowywanie zadań geodetycznych.
- d) Ćwiczenia z urządzenia i szacowania lasów, z mierzenia drzew i drzewostanów.
- e) Rysunki z geodezyi (plany miernicze) i budownictwa.

Wycieczki naukowe.

Podług planu naukowego przeznaczone były soboty na wycieczki naukowe, wyjątkowo były jednak zajmowane i inne dni w razie potrzeby. Mniejsze wycieczki, tutaj nie wyliczono, skierowane w najbliższą okolicę miasta Lwowa, trwały 5 do 6 godzin i były nieliczne, liczniejsze zaś były dalsze wycieczki kolejną, podwodami lub pieszo, które zajmowały cały dzień i które były

połączone z kosztami (branemi z funduszu na wycieczki przeznaczonego) podobnie jak 2 dniowa do Jaworowa, 4 dniowa do Brodów i 6 dniowa wycieczka do Krzeszowic i Jaworzna.

Wycieczek większych było w roku szkolnym 1891/92 ogółem 24, mianowicie:

a) Botaniczno zoologiczna pod przewodnictwem p. Błockiego z uczniami I. roku wycieczek 10.

24 października 1891 roku do Zubrzy,
 21 listopada " " " Hołoska i Brzuchowiec,
 28 " " " " Sichowa,
 26 marca 1892 roku do Zubrzy,
 30 kwietnia 1892 roku do Hołoska i Brzuchowiec,
 14 maja " " " Zubrzy i Sichowa,
 28 " " " " Winnik i Lesienie,
 4 czerwca " " " Hołoska i Brzuchowiec,
 18 " " " " Basiówki,
 25 " " " " Hołoska i Brzuchowiec.

b) Wycieczki leśnicze 14.

Roku 1891:

10 października rok I. i II. przez Pasięki do Winnik profesor Tyniecki i profesor-adjunkt Błocki.

14. listopada rok II. i III. do Zubrzy i Sichowa z prof. Demianowskim (Sprawozd.).

21. i 22. listopada uczniowie III. roku na kultury piaskowe od Sądowej Wiszni do Jaworowa z prof. Tynieckim i prof. Demianowskim (Sprawozdanie).

29., 30. listopada, 1. i 2. grudnia, uczniowie II. i III. roku w Brodach z prof. Tynieckim i prof. Demianowskim (Sprawozdanie).

Roku 1892:

26. marca uczniowie II. i III. roku do Biłohorszczy z prof. Tynieckim i prof.-adj. Lipińskim (Sprawozdanie).

29. marca uczniowie II. i III. roku do spławu w Bolechowie z prof. Tynieckim i prof. Demianowskim i prof.-adj. Lipińskim (Sprawozdanie).

30. kwietnia uczniowie II. roku do Brzuchowiec z prof. Tynieckim i prof. Demianowskim (Sprawozdanie).

30. kwietnia uczniowie roku III. do lasu w Winnikach dla wymiaru drzew i drzewostanów z prof.-adj. Lipińskim.

1. maja uczniowie II. roku do Starego sioła z prof. Tynieckim i prof. Demianowskim (Sprawozdanie).

6. maja uczniowie III. roku do lasu w Winnikach dla wymiaru drzew i drzewostanów z prof.-adj. Lipińskim

14. maja uczniowie II. i III. roku do Winnik i Podberezec z prof. Tynieckim i prof. Lipińskim (Sprawozdanie).

21. maja z uczniami III. roku do lasu w Winnikach prof.-adj. Lipiński.

7., 8., 9., 10., 11. i 12. czerwca uczniowie II. i III. roku do Krzeszowic i Jaworzna z prof. Tynieckim, prof. Demianowskim i prof.-adj. Lipińskim (Sprawozdanie).

Podczas powyżej wymienionych wycieczek zbierane notatki służyły uczniom jako podstawa do pisania sprawozdań, których było dziesięć z tyluż wycieczek.

We wszystkich lasach, zwiedzanych podczas wycieczek ściśle fachowych, panowie leśniczowie którym tutaj Dyrekeya podziękowanie składa z największą gotowością udzielali wszelkich objaśnień obznajamiając młodzież ze stosunkami miejscowymi, cenami robotnika, drzewa, itp. I tak p. Hetper c. k. zarządca domen w Bolechowie był ze szkołą przy spławie, p. Linderski leśniczy

powiatowy w Jaworowie, pokazywał i objaśniał kultury pod jego zarządem będących na piaskach wydmistych, w okolicy Sądowej Wiszni i Jaworowa. Zarządy dóbr Staresioło, Brody, Krzeszowice i Jaworzno nie tylko dołożyły starań, że wycieczki szkolne odbyć się mogły z wielką korzyścią naukową ale także uprzyjemniały je gościnnym przyjęciem. Gościnność z jaką szkoła przyjętą była w Brodach i Krzeszowicach spowodowała, że koszta tych wielkich wycieczek okazała się stosunkowo do oddalenia od Lwowa i liczby udział biorących nie wielkimi. Podnieść tu musi Dyrekcya z naciskiem i wdzięcznością, że pomimo rozlicznych zajęć pełnomocnik dóbr hr. A. Potockiego w Krzeszowicach p. Siegler zajął się osobiście nankreśleniem tak znakomitego planu wycieczki, że wycieczka krzeszowicka liczyć się będzie do najinstruktywniejszych. Panowie leśniczowie dóbr Krzeszowickich z p. Dyrektorem Drahanowskim na czele, przyczynili się do tego przewodnicząc wycieczce pomimo słoty przesładującej nas przez cały dzień pierwszy i w tym i dniach następnych oprowadzając nas uprzejmie. P. Dyrektor Drahanowski był nadto jeszcze naszym przewodnikiem i towarzyszem podczas wycieczki do lasów państwa Jaworzno, podjętej celem obejrzenia prac p. zarządcy lasów tamtejszych Kiena, wykonanych przeciwko mniszce.

Oprócz wycieczek zarządzone jeszcze były dwa wielkie ćwiczenia praktyczne mianowicie:

- a) Praktyka geodetyczna uczniów II. roku pod kierunkiem profesora Demianowskiego w dniach od 26. czerwca do 2. lipca 1892 w Winnikach.
- b) Praktyka urzędzenia lasów z uczniami III. roku pod kierunkiem prof.-adj. Lipińskiego w dniach od 30. czerwca do 4 lipca 1892 w lasach należących do Winnik.

Na praktykę wakacyjną otrzymali zasiłek:

1. Batoryński Kazimierz, w dobrach państwa Brody.
2. Bernolak Antoni w dobrach Radłów.
3. Dembiński Czesław przy c. k. zarządzie lasów państwowych w Polanicy.
4. Weigel Zdzisław, w fundacyi hr. Skarbka w Stulsku.

Na własny koszt odbywali praktykę wakacyjną:

1. Chołoniewski Tomasz za osobnem pozwoleniem w Brzostowej górze.
2. Kolowski Iwan (z Bułgarii) w dobrach Kryswice.
3. Olszewski Aleksander (z Król. polskiego) w lasach ordynacyi Zamojskich w Królestwie polskiem.
4. Zayków Gabryel, (z Bułgarii) przy c. k. zarządzie lasów w Bolechowie.

Z praktyk powyższych składali uczniowie sprawozdania tygodniowe i ogólne, które zostały sklasyfikowane.

Na jednoroczną praktykę dla abiturjentów przeznaczone stypendya udzielił Wysoki Wydział trzem abiturjentom, mianowicie: Owsiakowi Józefowi, Praskiemu Witołdowi i Szczygielskiemu Janowi, Z dobrodziejstwa tego korzystał Owsiak tylko trzy miesiące, dostawszy bowiem stypendyum do Głównej szkoły ziemiańskiej we Wiedniu, zrzekł się stypendyum nadanego mu przez Wysoki Wydział. Praktykę jednoroczną z pomocą stypendyów odbywało więc tylko dwóch abiturjentów, mianowicie: Praski Witołd w dobrach Krzeszowickich hr. Andrzeja Potockiego i Szczygielski Jan w dobrach księcia Adama Sapiehy. Z praktyki tej złożyli wymagane sprawozdania.

W załączeniu przedkłada Dyrekcya:

I. Operaty urzędzenia z mapami wypracowane, jako ćwiczenie domowe przez uczniów III. roku na podstawie dat zebranych na miejscu podczas praktyki urzędzenia lasów w lesie winnickim kierowanej przez prof.-adj. Lipińskiego (od 30. czerwca do 4. lipca 1892).

Wypracowania powyższych operatów wprowadziła dyrekcya podpisana po raz pierwszy spodziewając się, że taka praca, oparta na danych rzeczywistych, przyczyni się do wykształcenia uczniów w kierunku więcej praktycznym.

II. Dzienniki tygodniowe i sprawozdania uczniów II. roku z praktyki wakacyjnej, które zostały sklasyfikowane.

III. Sprawozdania z wycieczek naukowych, składane przez uczniów II. i III. roku.

IV. Sprawozdania abiturjentów Owsiaaka Józefa, Praskiego Witolda i Szczygielskiego Jana, które mają im być zwrócone.

Z ważniejszych czynności grona nauczycielskiego nadmienia podpisana Dyrekcya:

Prof.-adj. Błocki odbył na koszt funduszu wycieczkowego, naukową wycieczkę do Jaworzna celem szczegółowego zbadania stanu szkód i rozplodu mniszki w tamtejszych lasach. Sprawozdanie złożył w swoim czasie.

Prof.-adj. Lipiński odbywał dalszy ciąg lustracji kultur piaskowych, z polecenia Wys. Wydziału przedsiębranych, które ukończył i złożył sprawozdanie wprost Wydziałowi. kraj. Oprócz tego powołany był przez reprezentacyę miasta Lwowa do lustracji lasów miejskich wspólnie z c. k. lustratorem lasów państwowych p. P. Hirschem.

Prof. Demianowski prowadził kasę, był wezwany przez Sąd powiatowy w Samborze do oszacowania lasów w Rudzie w celu taksy przenośnej a oprócz tego polecono mu z urzędu nadzór fachowy nad gospodarstwem leśnym w Juseptyczach i Stańkowie.

Docent prof. Strusiewicz uporządkował notatki uczniów z jego wykładu ekonomii społecznej w zarysie i dał je do odlitografowania dla użytku uczniów szkoły leśniczej.

Zastępca dyrektora prof. Tyniecki wprowadził porządek kancelaryjny, wypracował i oddał do litografii wykład „Hodowli lasu“. (Odnowienie naturalne i pielęgnowanie lasu).

Lwów, dnia 4. marca 1892.

Władysław Tyniecki, wr.

